

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
ВИШИ СУД У НОВОМ САДУ
Пословни број Гж. 2178/2012
Дана 11.12.2013. године
Нови Сад

8.1.14
XV

ОСНОВНИ СУД
Предато на јавног адвоката
официјалнији лист
15.12.2013.
Таксијада
Манџијада
Брзка
У ИМЕ НАРФОДА
Брзим

Виши суд у Новом Саду, у већу састављеном од суђија Милане Миличковић, председника већа, Оливере Пејак Прокеш и Јасмине Дивчић, као чланова већа, у првној ствари тужиоца Бајић Милована из Новог Сада, улица Радничка број 19, кога заступа пуномоћник Горан Мостарац, адвокат из Новог Сада, против туженог Републичког фонда за пензијско и инвалидско осигурување Београд, Дирекција покрајинског фонда, Нови Сад, Житни трг број 3, ради настанде штете, одлучујући о жалби туженог, изјављеној против пресуде Основног суда у Новом Саду, пословни број П. 1283/11 од 8.5.2012. године, на седници већа одржаној 11.12.2013. године, донео је

ПРЕСУДУ

Жалба туженог се олбија и пресуда Основног суда у Новом Саду, пословни број П. 1283/11 од 8.5.2012. године потврђује.

Образложење

Првостепеном пресудом тужбени захтев је усвојен и тужени је обавезан да тужиоцу на име мање исплаћених месечних износа припадајуће пензије на име главнице дуга за период од 1.1.2008. године до 31.12.2011. године исплати износе главнице са законском затезном каматом на досуђене појединачне месечне износе, наведене у изреци првостепене пресуде, у року од 15 дана под претњом принудног извршења. Обавезан је тужени да тужиоцу на име трошкова поступак исплати износ од 88.090,32 динара са законском затезном каматом почев од дана 31.12.2011. године па до исплате у року од 15 дана под претњом извршења.

Против наведене пресуде жалбу је благовремено изјавио тужени побијајући је из свих законом прописаних разлога.

Жалба није основана.

Испитујући побијајну пресуду у границама разлога наведених у жалби, назећи по службеној дужности на битне позаде одредбама парничног поступка из члана 361. став 2. тачке 1, 2, 5, 7. и 9. ЗПП ("Службени гласник РС", бр. 125/2004 и 111/2009), а ходно члану 506. став 1. ЗПП ("Службени гласник РС", бр. 72/2011) и на правилну примену материјалног права у смислу одредбе члана 372. став 2. ЗПП, у вези члана 478. ЗПП, овај суд је пашао да је првостепена пресуда донета без битних позада одредбама парничног поступка и уз правилну примену материјалног права.

У првостепеном поступку је утврђено да тужилац Милован Бајић остварује пензију код туженог и да је ступањем на снагу Закона о војсци Србије ("Службени гласник РС" број 116/07) од 1.1.2008. године утврђен нов начин усклађивања војних пензија. У Службеном гласнику РС бр. 20/2008 од 19.2.2008. године објављено је Решење о ванредном усклађивању пензија, вредности општег бода и новчаних накнада од јануара 2008. године. Сходно наведеном решењу пензије се усклађују од 1.1.2008. године за 11,06% и то у односу на усклађену пензију по Решењу о усклађивању пензија, вредност општег бода и новчаних накнада од октобра 2007. године. Усклађивање пензије у висини од 11,06% тужени није применио при исплати пензија тужиоцу за период од 1.1.2008. године до 28.2.2011. године. Потраживање тужиоца по основу неисплаћене разлике, односно повећања пензија износи 187.257,80 динара, а појединачно по месецима као што је наведено у налазу вештака финансијске струке и образложењу пресуде, на које се странке упућују.. Законска затезна камата на мање обрачунату пензију обрачуната по иропорционалном методу износи 69.906,12 динара. Укупно потраживање тужиоца по основу неисплаћене разлике, односно повећања пензије је законском затезном каматом износи 257.163,92 динара. Исплаћена пензија тужиоцу у 2007. години је знатно изнад 60% просека исплаћеног у привреди Републике Србије у 2007. години.

На основу утврђених чињеница, правилно је првостепени суд побијаном пресудом усвојио тужбени захтев тужиоца.

Неосновани су жалбени наводи туженог да је првостепена пресуда ловета уз битну повреду одредбе чл.361 ст.2 т.2 у вези чл. 16 ЗПП, а из разлога што је предмет овог спора накнада штете о којој се у смислу чл.1 ЗПП одлучује у парничном поступку.

Неосновано се жалбом туженог истиче да је побијана одлука донета уз битну повреду одредаба парничног поступка из члана 361. став 2, тачка 12. ЗПП. Одлука првостепеног суда не садржи недостатке због којих се не би могла исплатити, будући да је суд дао разлоге о битним чињеницама, дати разлоги нису нејасни или противирочни, о битним чињеницама не постоји противречност између онога што се у разлогима пресуде наводи о садржини исправе/записника о исказима датим у поступку и самих тих исправа или записника или изведеним доказима.

Према члану 193. став 1. Закона о војсци Србије (Службени гласник РС број 116/07 и 88/09) који је ступио на снагу 01.01.2008. године, усклађивање износа пензија војних осигураника остварених до дана ступања на снагу овог закона, као и пензија остварених по ступању овог закона на снагу, врши се по динамици и на начин утврђен законом којим се уређује пензијско и инвалидско осигуравање. Уједно је чланом 197 став 2 стављена ван снаге одредба члана 261 Закона о војсци Јутославије, који је регулисао начин усклађивања војних пензија.

Из наведене материјалноправне одредбе произилази обавеза туженог да усклађивање износа пензија војних осигураника врши по динамици и на начин утврђен законом којим се уређује пензијско и инвалидско осигуравање, па су неосновани и жалбени наводи туженог којим указује да тужени није имао обавезу да врши усклађивање сходно правилима пензијског и инвалидског осигуравања.

Даље, чланом 21. Закона о изменама и допунама Закона о пензијској инвалидском осигурању (Службени гласник РС број 85/2005 од 6.10.2005. године) регулисано је да се пензија од 1. априла и 1. октобра текуће године усклађује, па основу статистичких података, са кретањем трошкова живота на територији Републике у претходних шест месеци. Међутим, чланом 73. истог закона прописано је да се изузетно од одредбе члана 21. овог закона, усклађивање пензије врши: 1) од 1. априла и 1. октобра 2006. године, са кретањем трошкова живота и просечне зараде запослених на територији Републике у претходних шест месеци, у проценту који представља збир 62,5% процента раста, односно пада трошкова живота и 37,5% процента раста, односно пада зарада; 2) од 1. априла и 1. октобра 2007. године, са кретањем трошкова живота и просечне зараде запослених на територији Републике у претходних шест месеци, у проценту који представља збир 75% процента раста, односно пада трошкова живота и 25% процента раста, односно пада зарада; 3) од 1. априла и 1. октобра 2008. године, са кретањем трошкова живота и просечне зараде запослених на територији Републике у претходних шест месеци, у проценту који представља збир 87,5% процента раста, односно пада трошкова живота и 12,5% процента раста, односно пада зарада. Исплате усклађујуће пензије тече од првог дана у месецу у коме је извршено усклађивање.

Сходно наведеним законским одредбама, тужени је био дужан да усклађује свих доспелих војних пензија до 1.1.2008. године врши у складу са одредбама Закона о пензијском инвалидском осигурању.

Решењем Републичког фонда за пензијско и инвалидско осигурање (Службени гласник РС број 20/08 од 19.2.2008. године) усклађене су пензије, вредност општег бода, новчане накнаде за телесно општећење и помоћ и негу и новчане накнаде почев од 1.1.2008. године за 11,06 %, с тим да се пензије и новчане накнаде са овим процентом усклађују у односу на усклађену пензију и новчану накнаду по решењу из октобра 2007. године, а којим је извршено усклађивање пензија од 1.10.2007. године (Службени гласник РС број 99/07).

Из чињенице да је Републички Фонд ПИО, примењујући одредбе Закона о пензијском и инвалидском осигурању (у даљем тексту Закона), својим актом који је техничко-спроведбеног карактера, у поступку извршавања законом утврђених обавеза Фонда, сагласно начину и методу утврђеним законом, утврдио конкретни проценат усклађивања пензија од 11,06%, на основу званичних статистичких података (кретање трошкова живота у претходних 6 месеци и просечне зараде запослених у проценту који се утврђује на начин прописан чланом 73, став 2.), произилази да је и тужени по службеној дужности (на основу члана 5 Уредбе о начину остваривања и престанку права из ПИО војних осигураника) био у обавези да у истом проценту (јер је начин и метод утврђен законом) изврши занредно усклађивање пензија војних пензионера. Ово из разлога што се и пензије војних осигураника од 1.1.2008. године усклађују по динамици и на начин утврђен Закона о пензијском и инвалидском осигурању.

Жалбени наводи да су војне пензије, по уласку систем цивилног пензијског и инвалидског осигурања, на основу Одлуке Управног одбора Фонда ПИО, усклађене почев од 1.4.2008. године за 6,97 % и од 01.10.2008. године за 14,13 %, за колико је извршено усклађивање пензија за кориснике права код Републичког фонда за пензијско и инвалидско осигурање у 2008. години, те да стога војни пензионери нису општећени, није основан, јер је из разлога наведених у претходним ставовима јасно да се свако усклађивање које установи Републички Фонд ПИО

Пословни број Г.ж. 2178/2012
односи и на војне пензионере, па и наведено повећање од 19.2.2008. године за 11,06 %.

Сходно горе наведеном, туженици извршио усклађивање износа војних пензија за 11,06 % почев од 1.1.2008. године, у складу са одредбама Закона о пензијско инвалидском осигурању, а што је био дужан учинити по службеној дужности, на основу члана 5 Уредбе о начину остваривања и престанка права из ПИО војних осигураника, на који начин је туженом причинио штету у висини разлике између износа исплаћених пензија и износа које је био дужан исплатити у складу са одредбама Закона о пензијском и инвалидском осигурању.

Правилан је закључак првостепеног суда да је неправилним поступањем тужени тужиоцу проузроковао штету у смислу чл. 155 ЗОО и 172 ЗОО у виду умањења имовине тужиоца. Имајући у виду све наведено, правилно је првостепени суд усвојио тужбени захтев јер тужиоцу припада разлика пензија за период од 1.1.2008. до 28.2.2011. године са законском затезном каматом па сваки доспели месечни износ, као што је у изреци побијдане пресуде наведено.

Иако је првостепени суд погрешно у изреци у ставу 2 ред 4 навео датум „31.12.2011.године“, то није утицало на правилност побијдане одлуке, јер се из појединачно наведених месечних износа и образложења, несумњиво може закључити да је последње потраживање тужиоца за фебруар 2011.године, а тако је и извршено финансијско вештачење. Првостепени суд ће, сходно одредби члана 349 ЗПП исправити ову очиљедну омањку у писању датума „31.12.2011.године“ и написати правилан датум 28.2.2011.године.

Имајући у виду све наведено, овај суд је применом одредбе члана 375. ЗПП одлучио као у изреци.

Преседник већа судија

Милана Миличковић с.р.

30.

Република Србија
ОСНОВНИ СУД У НОВОМ САДУ
Пословни број П-1283/2011
Дана: 8.5.2012. године
Нови Сад

11.05.2013. н. Саду
03.05.2013. н. Саду

У ИМЕ НАРОДА!

Основни суд у Новом Саду по судији Љубинки Кекић, у правној ствари тужиоца БАЈИЋ МИЛОВАНА из Новог Сада, ул. Радничка број 19, кога заступа Горан Мостарац адвокат у Новом Саду, против туженог РЕПУБЛИЧКИ ФОНД ЗА ПЕНЗИЈСКО И ИНВАЛИДСКО ОСИГУРАЊЕ - ДИРЕКЦИЈА ПОКРАЈИНСКОГ ФОНДА Нови Сад, Житни трг бр. 3, ради накнаде штете, вредност предмета спора 187.257,80 динара, након одржане усмене, главне и јавне расправе закључене дана 8.5.2012. године, донео је:

ПРЕСУДУ

10.05.2013. н. Саду
03.05.2013. н. Саду

Тужбени захтев тужиоца се УСВАЈА.

ОБАВЕЗУЈЕ СЕ тужени РЕПУБЛИЧКИ ФОНД ЗА ПЕНЗИЈСКО И ИНВАЛИДСКО ОСИГУРАЊЕ, да исплати тужиоцу Миловану Бајићу на име накнаде штете због мање исплаћених пензија за период од 1.1.2008. године до 31.12.2011. година, износ од укупно 187.257,80 динара и то:

- за јануар 2008. године износ од 4.007,75 динара са законском затезном каматом почев од 21.2.2008. године до исплате;
- за фебруар 2008. године износ од 4.191,05 динара са законском затезном каматом почев од 21.3.2008. године до исплате;
- за март 2008. године износ од 4.176,94 динара са законском затезном каматом почев од 21.4.2008. године до исплате;
- за април 2008. године износ од 4.467,99 динара са законском затезном каматом почев од 21.5.2008. године до исплате;
- за мај 2008. године износ од 4.467,62 динара са законском затезном каматом почев од 20.6.2008. године до исплате;
- за јун 2008. године износ од 4.467,62 динара са законском затезном каматом почев од 21.7.2008. године до исплате;
- за јул 2008. године износ од 4.467,62 са законском затезном каматом почев од 21.8.2008. године до исплате;
- за август 2008. године износ од 4.467,62 динара са законском затезном каматом почев од 22.9.2008. године до исплате;
- за септембар 2008. године износ од 4.467,62 динара са законском затезном каматом почев од 21.10.2008. године до исплате;
- за октобар 2008. године износ од 5.099,42 динара са законском затезном каматом почев од 21.11.2008. године до исплате;
- за новембар 2008. године износ од 5.098,99 динара са законском затезном каматом почев од 22.12.2008. године до исплате.

- за фебруар 2011. године износ од 5.201,18 динара са законском затезном каматом почев од 21.3.2010. године до исплате, све наведено у року од 15 дана под претњом принудног извршења,

- ОБАВЕЗУЈУ СЕ тужени да тужиоцу надокнади трошкове овог спора у износу од 88.090,32 динара са законском затезном каматом обрачунатом на досуђени износ почев од дана пресуђења па до исплате, у року од 15 дана под претњом принудног извршења.

Образложење

Тужилац је дана 14.2.2011. године путем свог луносићника поднео тужбу против Фонда за Социјално осигурање војних осигураника, ради накнаде штете у којој тужби је навео да је тужилац Милован Бајић, војни пензионер од 1.7.1957. године, да је ступањем на снагу Закона о Војсци Србије од 1.1.2008. године уређен нови начин усклађивања војних пензија, да је тужени донео решење о занредном усклађењу војних пензија, вредности општих бодова новчаних накнада од јануара 2008. године које је објављено у Службеном гласнику РС број 20/2008. од 19.2.2008. године. Надаље је тужбом наведено да тужени није ускладио пензију тужиоца у складу са цитираним решењем, већ тужиоцу исплаћује мању пензију у периоду од 1.1.2008. године до данас, те је на основу наведеног тужилац предложио да суд донесе пресуду којом ће обавезати туженог да тужиоцу Миловану Бајићу исплати на име накнаде штете због мање исплаћених пензија у периоду од 1.1.2008. године до 28.2.2011. године укупан износ од 150.000,00 динара, од чега за сваки месечни износ неисплаћене разлике у наведеном периоду са законском затезном каматом почев од 20. дана у текућем месецу до исплате, као и да тужиоцу надокнади трошкове поступка, све у року од 15 дана од дана доношења правноснажне пресуде под претњом принудног извршења.

На рочишту одржаном 25.1.2012. године Републички Фонд за пензијско и инвалидско осигурања, Београд је суду приложио поднесак у коме је истако да ступа у парницу на место Фонда за социјално осигурање војних осигураника, обзиром да је чланом 79 Закона о изменама и допунама Закона о пензијском и инвалидском осигурању предвиђено да послове финансијског пословања који су били у надлежности Фонда за социјално осигурање војних осигураника на дан 1.1.2012. године преузима Републички фонд за пензијско и инвалидско осигурање.

Посебним поднеском који је запримљен код суда дана 30.1.2012. године тужилац је коначно прецизирао тужбени захтев па је предложио да суд донесе пресуду којом ће се обавезати тужени Републички Фонд за пензијско и инвалидско осигурање, да тужиоцу Бајић Миловану исплати на име накнаде штете због мање исплаћене пензије за период од 1.1.2008. године до 31.12.2011. године износ од укупно 187.257,80 динара и то:

- за јануар 2008. године износ од 4.007,75 динара са законском затезном каматом почев од 21.2.2008. године до исплате,
- за фебруар 2008. године износ од 4.191,05 динара са законском затезном каматом почев од 21.3.2008. године до исплате,

Усклађивање пензије у висини од 11,06% тужени није применио при исплати пензија тужиоцу за период од 1.1.2003. године до 28.2.2011. године, то је вештак у изради налаза исказала обрачунату пензију са увећањем, односно усклађењем од 11,06%, те је од обрачунатог износа пензије одузет исплаћени износ пензије, а на исказану разлику је обрачуната законска затезна камата од исплате по месецима па до дана изrade налаза 31.12.2011. године. Као датум доспећа односно исплате применењен је датум исплате 2. дела пензије односно коначног обрачуна.

Потраживање тужиоца по основу неисплаћене разлике, односно повећања (усклађивања) пензија износи 187.257,80 динара

Законска затезна камата на износ од 187.257,80 динара (обрачуната од дана доспећа до 31.12.2011. године) износи 69.906,12 динара. Укупно потраживање тужиоца по основу неисплаћене разлике, односно повећања (усклађивања) пензија са законском затезном каматом износи 257.163,92 динара

Исплаћена пензија тужиоцу у 2007. години је знатно изнад 60% просека исплаћеног у привреди Републике Србије у 2007. години.

Ове чињенице суд је утврдио читањем Решења о ванредном усклађивању пензија, вредности опште бода и новчаних накнада од јануара 2008. године од 25.1.2008. година, Решења Комуналног завода за социјално осигурање број 06/6-18138 од 20.4.1972. године, налаза и мишљења вештака Миланке Попадић-Иконић дипломираног беци од 18.1.2012. године, те саслушањем вештака.

Приликом оцене доказа суд је дао пуну доказну снагу писаној документацији приложеној списима јер је издата од стране надлежних органа у прописаној форми па суд није имао разлога да сумња у њену веродостојност.

Приликом оцене доказа суд је поклонио веру писменом налазу и исказу вештака економско-финансијске струке Миланке Попадић-Иконић, јер је исти дат јасно, стручно, образложено и у складу с правилима науке и струке, а ни тужени није имао примедби на рачунски део налаза нити је предлагао контролно вештачење, те је вештак одговорио и на све примедбе туженог које су релевантне за пресуђење у овој правној ствари, а што све као стручно и образложено прихвата и овај суд.

Тужбени захтев тужиоца је основан

Чланом 193 ставом 1 Закона о Војсци Србије (Објављен у "Сл. гласнику РС", бр. 116 од 11. децембра 2007 и 88/09) прописано је да се усклађивање износа пензија војних осигураника остварених до дана ступања на снагу овог закона, као и пензија остварених по ступању овог закона на снагу, врши по динамици и на начин утврђен законом којим се уређује пензијско и инвалидско осигуравање.

Чланом 197 прописано је да до доношења прописа о војној обавези, социјалном, здравственом и пензијском и инвалидском осигуравању професионалних војних лица остају на снази следеће одредбе Закона о Војсци

Југославије... поглавље ХВИ - Пензијско и инвалидско осигурање (чл. 240 до 260, и од 262 до 278) ...).

Чланом 1. Решења Републичког фонда за пензијско и инвалидско осигурање о ванредном усклађивању пензија, вредности општег бода и новчаних накнада од јануара 2008. године (Објављено у "Сл. гласнику РС", бр. 20 од 19. фебруара 2008) одређено је да се наведеним решењем усклађују пензије, вредност општег бода, новчане накнаде за телесно оштећење и помоћ и негу и новчане накнаде по основу инвалидности из члана 224. Закона о пензијском и инвалидском осигурању, од 1. јануара 2008. године, за 11,06%

Чланом 2. истог Решења прописано је да се пензије и новчане накнаде за телесно оштећење и помоћ и негу усклађују се процентом из тачке 1. овог решења у односу на усклађену пензију и новчану накнаду по Решењу с усклађивању пензија, вредности општег бода и новчаних накнада од октобра 2007. године ("Службени гласник РС", број 99/07).

Одредбом члана 5 став 1 Уредбе о начину остваривања и престанку права из пензијског осигурања војних осигураника (Службени лист СРЈ 36/94) прописано је да пензије и друга примања војних осигураника се усклађују по службеној дужности.

Чланом 172 ставом 1 ЗОО-а је предвиђено да правно лице одговара за штету коју његов орган проузрокује трећем лицу у вршењу или у вези са вршењем својих функција.

На основу свих изведенih доказа и њихове оцене а применом члана 7 и 8 ЗПП-а суд је утврдио да је тужени није применио усклађивање пензије у висини сд 11,06% при исплати пензија тужиоцу за период од 1.1.2008.године до 31.12.2011. године, те тужени по основу неисплатене разлике, односно повећања (усклађивања) пензије тужиоцу за наведени период дугује износ од 187.257,80 динара.

Законска затезна камата је обрачуната од дана исплате 2. дела пензије за сваки месец, па до коначне исплате.

По мишљењу свог суда у конкретном случају ванредно усклађивање пензије за проценат од 11,06% од 1.1.2008. године се односи и на кориснике војних пензија сагласно одредбама решења РП ПИО РС, одредбама члана 193 став 1 Закона о Војсци Србије и члана 5 Уредбе о начину остваривања и престанку права из пензијског и инвалидског осигурања војних осигураника, те је тужени на основу наведеног био у обавези да ванредно повећање пензија усклади по службеној дужности и изврши исплату.

Захтев за остваривање права на накнаду по Закону о Војсци Србије не искључује надлежност редовног суда да поступа у парници ради накнаде штете због незаконитог и неправилног рада државног органа, дакле у конкретном случају постоји неправилан и незаконит рад туженог јер је делимично ускратио исплату тужиоцу због чега је овај суд у парници ради накнаде штете стварно надлежан за одлучивање у овој правној ствари, те је неоснован истакнути приговор стварне ненадлежности.

Одлуку о трошковима парничног поступка суд је донео у смислу члана 149 и 150 ЗПП-а досуђујући тужиоцу трошкове поступка у укупном износу сд 88.090,32 динара: и то за састав тужбе износ од 6.000,00 динара, за састав поднеска од 31.1.2012. године износ од 6.000,00 динара, за приступ на 4 рочишта одржана дана 17.5.2011. године, 29.9.2011. године, 25.1.2012.године и 8.5.2012.године износ од по 7.500,00 динара за свако рочиште, за трошкове вештачења износ од 19.000,00 динара, за таксусу на тужбу и одлуку у износу од по 13.545,16 динара, који трошкови су у складу са важећом адвокатском тарифом, таксеном тарифом у РС, а били су нужни и неопходни за вођење овог спора.

Имајући у виду изложеног суд је одлучио као у изреци.

ПОУКА О ПРАВНОМ ЛЕКУ:

Против ове пресуде дозвољена је жалба у року од 8 дана Вишем суду у Новом Саду, а путем овог суда.

